

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘЖМӘКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

«31» январь 2025 ел

Яңа поселогы

№ 1

«2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әжмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте иминлеге турында» программаны раслау хакында»

2018-2024 елларга Россия Федерациясендә юл хәрәкәте иминлеге стратегиясен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2018 елның 8 январендәге 1-р номерлы күрсәтмәсен гамәлгә ашыру максатында, Әжмәкәй авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әжмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте иминлеге» программасын расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында «авыл жирлекләре» бүлгөндә (tukay.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.
3. Әжмәкәй авыл жирлегенен 2024 елның 5 февральдагы 4 номерлы каары (барлық үзгәрешләре белән) үз көчен югалткан дип санарга.
4. Әлеге каарар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет Житәкчесе

Г.Т.Хәсәинова

Әжмәкәй авыл жирлеге Башкарма
КОМИТЕТЫНЫҢ

**«2025-2027 елларга
Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
Әжмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте иминлеге» ПРОГРАММАСЫ**

TP, Тукай районы
2025 ел

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте иминлеге» программы
Программаны эшләү өчен нигез	2018-2024 елларга Россия Федерациясендә юл хәрәкәте иминлеге стратегиясен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, 2018 елның 8 январендәге 1-р номерлы күрсәтмәсе, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү чаралары турында» Татарстан Республикасы Президентының 2014 елның 06 декабрендәге 1115-ПУ номерлы Указы, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл-транспорт һәлакәтләрен кыскарту һәм аларның нәтижәләрең киметү чараларын гамәлгә ашыру турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 елның 18 февралендәге 159 номерлы карары
Программаның дәүләт заказчысы	Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалығы министрлығы
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты – юл-транспорт һәлакәтләренең авырлыгын киметү, гражданнарның гомерен, сәламәтлеген һәм аларның мәлкәтен саклауны тәэмин итү, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлеге юлларында аларның законлы хокукларын һәм имин хәрәкәт шартларын тәэмин итү. Максатка ирешү шарты булып түбәндәге бурычларны һәл итү тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлегенең юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча дәүләт системасын камилләштерү; - транспорт чараларын йөртүчеләрне һәнәри әзерләү, яңадан әзерләү сыйфатын күтәрү; - юл хәрәкәтендә катнашуучыларның куркыныч тәртибен кисәтү һәм транспорт чараларын йөртүчеләрнең ышанычлылыгын арттыру; - юл хәрәкәте иминлеген пропагандалауның, контроль-кузәтчелек эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру; - транспорт чараларының конструктив һәм эксплуатацион куркынычсызлыгына, аларны тормышка ашыру механизминарына кагылышлы таләпләрне камилләштерү; - юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәле схемаларын, методларын һәм чараларын эшләү һәм куллану; - авыл жирлеге юлларында куркыныч участокларны бетерү һәм булдырмау; - балаларны гына түгел, өлкән яштәге кешеләрне дә (шул исәптән пенсионерларны) урамда һәм юллarda хәрәкәт итү куркынычсызлыгы кагыйдәләренә өйрәту системасын камилләштерү; - авария-коткару эшләренең һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәлелеген арттыру
Программаны тормышка ашыру вакыты	2025-2027 еллар
Тормышка ашыруның көтелгән соңғы нәтижәләр	Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә авариянен индикатив күрсәткечләре кимү көтелә: юл-транспорт һәлакәтләренең авырлыгы. Юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу очраклары ачыклану дәрәжәсен республика буенча уртача күрсәткечтән

	<p>югарырак күтәрергә, шул ук вакытта ЮХИДИ бүлекчәсө эшчәнлеген тизлекне арттыру, узып китү, юл чатында йәрә кагыйдәләрен үтмәү кебек бозуларны ачыклауга юнәлдерергә, бу юл-транспорт һәлакәтләренең кимүен сизелерлек йогынты ясаячак.</p> <p>Авыл жирлеге территориясендә һәм ТР Тукай муниципаль районы юлларында автомобиль транспорты өлкәсендә авариялелек дәрәжәсенең кимүе</p>
Программаның төп чарапары	<p>Муниципаль дәрәжәдә юл хәрәкәте иминлеге белән идарә итү структураларын камилләштерү, Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеге идарәсе дәүләт системасының хокукуй һәм мәгълүмат базасын камилләштерү.</p> <p>Юл хәрәкәте иминлеге проблемалары буенча максатчан мәгълүмати-пропаганда кампанияләре үткәрү, массакуләм мәгълүмат чарапарында юл хәрәкәте иминлеге мәсьәләләрен даими яктырту.</p> <p>Балалар һәм яшүсмәрләрнең транспорт культурасын тәрбияләү һәм куркынычсыз тәртипкә өйрәтүнең яңа формаларын һәм ысуулларын эшләү һәм гамәлгә кертү, автотранспорт профилендәге спорт картинг-клублары, балалар яшүсмәрләр автомәктәбе чөлтәрен булдыру.</p> <p>Машина йөртүчеләрне әзерләү системасын камилләштерү, автотранспорт чарапарын йөртүчеләрнең һәнәри осталыгын күтәрү һәм әзерләү буенча алдынгы технологияләр үзәген булдыру.</p> <p>Контроль-күзәтчелек органнарының үзара хезмәттәшлеге системасын камилләштерү, тиз йөрешле хәрәкәт режимын контролльдә тоту өчен техник чарапар һәм жиһазлар кертү, техник карау чарапарын гамәлгә кертү</p>
Программаның ярдәмче программалары һәм төп чарапары үтәлешен оештыру өчен җаваплылар	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлеге Башкарма комитеты
Финанслау күләме һәм чыганаклары	Программаны финанслауның гомуми күләме 300 мең сум тәшкил итә

1. КЕРЕШ

Әлеге программа «2018-2024 елларга Россия Федерациясендә юл хәрәкәте иминлеге стратегиясен раслау түрүнда» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2018 елның 8 январендәге 1-р номерлы күрсәтмәсе, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү чарапары түрүнда» Татарстан Республикасы Президентының 2014 елның 06 декабрендәге 1115-ПУ номерлы Указы, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл-транспорт һәлакәтләрен қыскарту һәм аларның нәтижәләрен киметү чарапарын гамәлгә ашыру түрүнда» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 елның 18 февралендәге 159 номерлы карары нигезендә эшләнде.

Әлеге Программа юл-транспорт һәлакәтләренең авырлыгын киметү, гражданнарының гомерен, сәламәтлеген һәм аларның мөлкәтен саклауны тәэммин итү, ТР Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлеге юлларында аларның законлы хокуклары гарантияләрен арттыру максатларында эшләнде.

Әлеге Программа тубәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

- Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте иминлеге дәүләт идарәсенең нәтижәлелеген арттыру;
- юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен кисәтү һәм транспорт чарапарын йөртүчеләрнең ышанычлылыгын арттыру;

- юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәле схемаларын, методларын һәм чараларын эшләү һәм куллану;
- жирле юлларда куркыныч участокларны бетерү һәм булдырмау;
- авария-коткару эшләренең һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме үйрәнүнең нәтижәлелеген арттыру.

1. Юл-транспорт һәлакәтләренең төп сәбәпләре булып тора:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның юл хәрәкәте кагыйдәләрен һәм наваметереологик шартларны үтәмәве;
- машина йөртүчеләрне өзөрләү процессы белән төгәл, бердәм идарә итү булмау аларның өзөрлек дәрәҗәсенә һәм сыйфатына карата оптималь таләпләр тәэмим итми;
- машина йөртүчеләрне өзөрләү сыйфатына һәм юл хәрәкәтендә башка катнашучыларның юлларда үз-үзләрен тотышы культурасына карата таләпләрне арттыру укыту һәм тәрбияләү структурасында, формаларында һәм ысуулларында адекват үзгәрешләр белән, мәгариф учреждениеләренең төп массасы педагогик кадрлар составын яхшырту белән бергә алып барылмый;
- халыкның юлларда үз-үзене тоту культурасының үзгәрүче юл хәрәкәте шартларына туры килмәве;
- машина йөртүчеләрнең хезмәт һәм ял режимнарын үтәүне контролъдә тотуны камилләштерү;
- юлларның сыйфаты канәгатьләнерлек булмау.

Жәмәгатьчелек фикерен сораштыру нәтижәләре үйрәнүләркән күрсәткәнчә, авариялелек торышына хокукый нигилизм һәм куркынычсызлык таләпләренә битарафлык күрсәтү төп йогынты ясый. Сораштырылган шәхси транспорт йөртүчеләрнең якынча 30%ы үз гамәлләрен юл хәрәкәтендә катнашучыларның башка мәнфәгатьләрене турсы китерми, 40%ы гадәт буенча юл хәрәкәте кагыйдәләрен боза, чөнки юлда беркайчан тәртип сакламый, 35%ы юл ситуациясе (юлның начар торышы, хәрәкәтне оештырудагы житешсезлекләр, транспорт агымының югары тығызлыгы һәм интенсивлігі) юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозарга мәжбүр иткән, дип саный, 13%ы юл хәлән кисәтү һәм 5%ы машина йөртүченең игътибары читкә юнәлү дип раслый. Сораштырылучыларның 28%ы кайчан да булса исерек хәлдә транспорт белән идарә иткән, аларның 25%, транспорт руле артына утырганда, сизмәсләр һәм жәзага тартылмаслар дип өметләнгән, 20%ы машина йөрту сыйфатына һәм юл хәлән бәяләүгә алкоголь йогынты ясамаячак, дип санаган.

Моннан тыш, жәмәгатьчелек фикерен сораштыру бүгенге көндә машина йөртүчеләр һәм жәяүлеләр арасында үзара мәнәсәбәтләр бик киеренке булуын күрсәтә. Юл хәрәкәтендә катнашучы бу төркемнәрнен үзара каршы торуы, кагыйдә буларак, юлларда куркыныч хәл тудыруга һәм әлеге төркемнәр арасындағы юл-транспорт һәлакәтләренең шактый өлешендә улемгә китерә.

Жәяүлеләр тарафыннан жәрәхәтләнүгә китергән юл хәрәкәте кагыйдәләрен төп бозулар булып машина йөргән жирдә билгеләнмәгән урында юл аша чыгу, көйләү сигналлары таләпләрен бозу, жәяүлеләрнең юлның машина йөрү өлешендә исерек хәлдә булуы тора. Жәяүлеләр кичуе булмаган урыннарда юлларны чыгу – ин зур куркыныч. Жәяүлеләрнең юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның объектив сәбәпләре:

- жәяүлеләр кичуләренең житәрлек булмавы;
- төзекләндерелгән тукталыш мәйданчыклары булмау;
- жәмәгать транспорты тукталу урыннарында «Автобус тукталышы урыны» юл билгеләре булмау;
- юл чатлары зонасында «Главная дорога», «Уступите дорогу» юл билгеләре булмау.

Юл хәрәкәте иминлекен тәэмим итү проблемасы халыкның ин киң катламнары, жәмәгатьчелек фикерен исәпкә алмыйча хәл ителә алмый. Социаль-психологик системалар, шул исәптән дини укулар, төрле рухи концепцияләр һәм ижтимагый берләшмәләр нигезендә халыкның ин массаларының үз-үзләрен тотышы формаларын

hәм ижтимагый аңын формалаштыру тәжрибәсе кешеләрнең үз-үзләрен тотышы хакында массакүләм үзгәрешләргә исәп totarга мәмкинлек бирә. Социаль-психологик системалар, шул исәптән дини укулар, төрле рухи концепцияләр hәм ижтимагый берләшмәләр нигезендә халыкның киң массаларының үз-үзләрен тотышы формаларын hәм ижтимагый аңын формалаштыру тәжрибәсе кешеләрнең үз-үзләрен тотышы хакында массакүләм үзгәрешләргә исәп totarга мәмкинлек бирә.

Халық белән пропаганда-аңлату эшләре, балалардан башлап, дайми алып барылырга тиеш hәм барыннан да элек юл хәрәкәтендәге вакыйгаларның тискәре нәтижәләренә бәйле потенциаль куркынычны аңлауга, юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә нормаларны, кагыйдәләрне hәм стандартларны бозучыларга карата тискәре мәнәсәбәт формалаштыруга юнәлтелгән булырга тиеш. Моннан чыгып, юл хәрәкәтендә кешеләрнең хокукый тәртибен формалаштыру юнәлешләрен билгеләгәндә, халыкның төрле социаль hәм яшь категорияләренә юнәлдерелгән дифференциацияләнгән пропаганда үткәрелергә тиеш.

Авариялелек дәрәҗәсен, китерелгән кеше hәм матди югалтуларны бары тик дәүләт hәм ижтимагый оешмалар тарафыннан бәтен халыкның актив ярдәме белән законнар чыгару, икътисадый, техник hәм тәрбия характеристындағы чарапар комплексын гамәлгә ашырганда гына киметергә мәмкин.

Юл хәрәкәтендә катнашуучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү буенча юлларда халыкның үз-үзен тотышы культурасын күтәрүгә юнәлдерелгән проектны тормышка ашыру Әжмәкәй авыл жирлегендә авариялелек дәрәҗәсен киметергә мәмкинлек бирәчәк, бу юл-транспорт hәлакәтләреннән килгән зыянны каплауга матди чыгымнарны киметәчәк.

2. ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЛАРЫ һәм БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты булып гражданнарның сәламәтлеген hәм аларның мәлкәтен саклауны тәэммин итү, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әжмәкәй авыл жирлеге юллары буенча имин хәрәкәт итү шартларына аларның законлы хокукларын гарантияләү тора. Максатка ирешү шарты булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:

- жирлектә юл хәрәкәте иминлеге дәүләт идарәсенең нәтижәлелеген арттыру;
- юл хәрәкәтендә катнашуучыларның куркыныч тәртибен кисәтү hәм транспорт чарапарын йөртүчеләрнең ышанычлылыгын арттыру;
- юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәле схемаларын, методларын hәм чарапарын эшләү hәм куллану;
- авыл жирлеге юлларында куркыныч участокларны бетерү hәм булдырмау;
- авария-коткару эшләренең hәм юл-транспорт hәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәлелеген арттыру.

3. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫНЫҢ (БҮЛЕКЛӘРНЕҢ) СИСТЕМАСЫ

Программаның максатына 5 максатчан проект белән тәкъдим ителгән программа чарапары комплексын тормышка ашыру нигезендә ирешү күздә тотыла:

1 проект. Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү белән идарә итүнен муниципаль системасын камилләштерү

Проектның төп максаты булып Тукай муниципаль районы Әжмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте иминлеге дәүләт идарәсенең нәтижәлелеген арттыру тора.

Чарапар планында юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү белән идарә итү системасын алга таба камилләштерү карапган. Бу бурыч хәзерге вакытта аеруча актуаль. Әлеге проект кысаларында жирлек дәрәҗәсендә идарә структураларын камилләштерү, юл хәрәкәте

иминлеге белән идарә итүнең дәүләт системасын хокукий һәм мәгълүмати тәэммин итү буенча чаралар комплексын (түбәндә китерелгән) тормышка ашыру күздә тотыла.

Юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү һәм оештыруга карата таләпләрне билгеләүче, әлеге таләпләрне тормышка ашыру тәртибен һәм аларны бозган өчен жаваплылыкны билгеләүче норматив базаны камилләштерү буенча эш алып бару планлаштырыла. Автомобиль транспортында пассажирлар йөрту иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар комплексы гамәлгә ашырылачак.

Юл-транспорт һәлакәтләренең авыр нәтижәләрен киметү өчен, проектта авария-коткару эшләренең оперативлыгын һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру караплан.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү, аварияләрне булдырмау максатыннан, автотранспорт предприятиеләре тарафыннан өстәмә рәвештә түбәндәге чаралар эшләнде:

1. Начар климат шартларында машина йөртүчеләрнең эшенә ныклы контроль, яшь машина йөртүчеләрнең мәстәкыйль эшләвен, аларның машина йөртү күнекмәләрен тикшерүнә тәэммин итүне контролъдә тоту оештырылган.

2. Юл хәрәкәте кагыйдәләре һәм машина йөртү күнекмәләре буенча йөртүчеләрнең белемнәрен өстәмә тикшерүләр үткәрелә.

3. Ял көннәрендә, тәнлә һәм эштән тыш эшләрдә З айдан да ким эш стажы булган йөртүчеләрне эшкә жәлеп итү тыела.

4. Хәрәкәттәге составка техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау сыйфатын контролъдә тоту тәэммин ителгән.

5. Куркыныч участокларда хәрәкәт режимнарын үтәүне контролъдә тоту көчәйтеде.

6. Хәрәкәт иминлеген тәэммин итү мәсьәләләре буенча машина йөртүчеләр-остазлар белән инструктив-методик киңәшмәләр, семинарлар үткәрелә.

7. Барлық юл-транспорт һәлакәтләре дә тикшерелә.

Һәр предприятиедә күчмә составны ремонтлау, линиягә чыгарганда һәм предприятиегә кайтканда аның техник торышы, күчмә составны экипировкалау, машина йөртү составына яңа медицина таныklавы, рейс алды һәм рейстан соң контроль тикшерү, машина йөртүчеләрнең хезмәт һәм ял режимын үтәү өчен жавап бирүче структуралар бар. Кышкы һәм жәйге эш шартларына күчкәндә сезонлы, инструктажлар үткәрелә. Машина йөртүчеләр составына юл-транспорт һәлакәтләренең барлық очраклары һәм сәбәпләре дә хәбәр ителә.

2 проект. Юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү

2022-2024 елларга каралган «Юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чараларга иҗтимагый ярдәм оештыру» проектындағы құп кенә чараларны «Юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү» проектының икенче этабында дәвам итү күздә тотыла. Максатчан мәгълүмати-пропаганда кампанияләре ярдәмендә юл хәрәкәте иминлеге проблемасы буенча жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру, халыкны уқытуның нәтижәле методларын көртү буенча эш дәвам итәчәк, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләр белән юлларда куркынычсызлық кагыйдәләренә өйрәтү буенча эш көчәйтепәчәк. Машина йөртүчеләрнең һөнәри ышанычлылыгын арттыру буенча чаралар каралган. Аларның төп өлешләре булып машина йөртүчеләрне әзерләү системасын камилләштерү, юл хәрәкәте кагыйдәләрен системалы рәвештә бозучы машина йөртүчеләр белән профилактик эш алып бару, йөртүчеләргә психофизиологик диагностика үткәру нигезләрен булдыру тора.

Проектның төп максаты – юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен кисетү һәм транспорт чараларын йөртүчеләрнең һөнәри ышанычлылыгын арттыру.

Проект кысаларында массакүләм мәгълүмат чараларын файдаланып, юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсыз тәртибен формалаштыруга, табибка кадәр беренчे ярдәм курсетү методларына һәм юл хәрәкәтенең хокукий мәсьәләләренә

юнәлдерелгән чарапар комплексын, массакүләм мәгълүмат чарапарында юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәэммин иту мәсьәләләре буенча дайми мәкаләләр циклын, юл хәрәкәте иминлеге торышын аңлату һәм юл хәрәкәте иминлеген тәэммин иту буенча күрелә торган чарапар турында белгечләр чыгышлары күздә тотыла.

Массакүләм мәгълүмат чарапары ярдәмендә жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру һәм юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәу буенча маҳсус пропаганда кампанияләрен оештыру һәм үткәрү күздә тотыла. Бу кампанияләр контроль-күзәтчелек органнары эшчәнлеге белән яраштырылырга һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышын максатчан контрольдә тотуны гамәлгә ашырырга тиеш.

Әлеге чарапарны тормышка ашыру халыкның игътибарын юл хәрәкәте иминлеге проблемасына жәлеп итуне, үткәрелә торган чарапарга ижтимагый ярдәм күрсәтүне һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларда куркынычсызылык стандартларын формалаштыруны тәэммин итәргә тиеш.

Проектта юл хәрәкәтендә аеруча якланмаган катнашучыларга, балаларга, яшүсмәрләргө, шулай ук пенсионерларга аерым игътибар бирелә. Балаларны һәм яшүсмәрләрне транспорт культурасына өйрәтүнең һәм тәрбияләүнең юлларда һәм урамнарда үз-үзләрен дөрес totu күнекмәләрен һәм белемнәрен актив, иҗади яктан үзләштерүне тәэммин итә торган яңа, нәтижәләрәк формаларын һәм ысуулларын керту каралган: юл хәрәкәте иминлеге буенча иң яхши рәсем һәм плакат конкурсы үткәрү, автотранспорт профилендәге спорт клубларын, урта белем бирү мәктәпләре каршындагы велошәһәрчекләр төзу каралган.

Проектта каралган мәһим юнәлешләрнең берсе булып юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозган машина йөртүчеләр белән профилактик эш алыш бару тора.

Исерек хәлдә ясалган юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү өчен машина йөртүчеләргә рейс алды тикшерүе үткәрергә кирәк. Көтелгән нәтижә – исерек хәлдә ясалган юл-транспорт һәлакәтләренең кимүе.

Юл-транспорт һәлакәте урынында беренче булып ЮХИДИ бүлеге хезмәткәрләре һәм автотранспорт йөртүчеләре була. Зыян қүргәннәргә беренче медицина ярдәме күрсәтү өчен ЮХИДИ бүлеге хезмәткәрләре, шулай ук машина йөртүчеләр беренче ярдәм күрсәтүнең билгеле бер күнекмәләренә ия булырга тиеш. Беренче медицина ярдәме күрсәтү буенча укуларны Тукай районы үзәк хастаханәсе үткәрә, укыту программы 16 сәгатькә исәпләнгән.

Югарыда әйттелгәннәргә исәпкә алыш, проектта балаларны һәм яшүсмәрләрне транспорт культурасына өйрәтүнең һәм тәрбияләүнең юлларда һәм урамнарда үз-үзләрен дөрес totu күнекмәләрен һәм белемнәрен актив, иҗади яктан үзләштерүне тәэммин итә торган яңа, нәтижәләрәк формаларын һәм ысуулларын керту каралган.

З проект. Юл хәрәкәтен оештыруны һәм шартларын камилләштерү

Әлеге проектның төп максаты булып Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әҗмәкәй авыл жирлегендә юл хәрәкәте оештыруның тагын да нәтижәләрәк схемаларын, методларын һәм чарапарын эшлиү һәм куллану, юл хәрәкәте шартларын камилләштерү юлы белән юл-транспорт һәлакәтләре килеп чыгу куркынычын киметү тора. Куелган максатка ирешү чарасы булып юллардагы куркыныч участокларны һәм куркыныч хәрәкәт шартларын бетерү һәм кисәтү буенча чарапар комплексын тормышка ашыру тора.

«Татавтодор» ААЖнең Чаллы филиалы 395,1 км территориаль автомобиль юлына хезмәт күрсәтә. Районның гамәлдәгә автомобиль юллары чeltәре нигездә формалашкан. Эмма күп кенә параметрлар буенча ул автомобиль хәрәкәтенең барлык үсә баручы таләпләренә туры килми, шуңа күрә транспорт чыгымнарын бөтен яклап киметү бурыйы белән беррәттән, районда гамәлдәгә автомобиль юллары чeltәрен камилләштерү эше дә дәвам ителергә тиеш, ул теләсә нинди хужалык элемтәләрен гамәлгә ашырганда уңайлыкның һәм рентабельлекнең гарантияләнгән дәрәжәсен тәэммин итәчәк.

Анализ мәгълүматлары буенча жирле өhемияттеге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары (поселок эчендәге) күчеш тибындағы өслеккә ия. Бу юллар ныклық күрсәткечләре hәм автомобиль транспорты хәрәкәте куркынычсызлығы буенча төзелеш нормаларының hәм кагыйдәләренең заманча таләпләренә конструктив туры килми.

Шулай итеп, жирлекләрдә күчмә типтагы юллар саны шактый. Барлық торак пунктлар hәм авыл хужалығы предприятияләре дә каты өслекле юллар белән тәэмин ителмәгән. Шуңа күрә Программа чаралары юл шартларын гомуми яхшыртуга hәм юл-транспорт hәлакәтләре концентрациясе участокларын бетерүгә ярдәм итә.

Гамәлдәге юлларны гомуми яхшырту аларга шундай форма бирүгә hәм юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләренә туры килә торган хәрәкәтне җайга салуны тәэмин итүгә юнәлдерелгән.

, Юл-транспорт hәлакәтләренең, шул исәптән аеруча авыр нәтижәләрнең сәбәпләр структурасында машина йөртүчеләрнең аруы мәһим факторларның берсе буларак, машина йөртүчеләрнең хезмәт hәм ял режимнарын үтәүгә контрольне камилләштерүне таләп итә. Нәтижәле контрольне гамәлгә ашыру транспорт чараларын хәрәкәт параметрларын теркәү җайланмалары белән техник җиһазландырганда мөмкин булачак.

4 проект. Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерү

Юл-транспорт hәлакәтләрен кисәтү буенча нәтижәле чараларның берсе булып контроль-күзәтчелек эшчәнлеген активлаштыру тора. Контроль-күзәтчелек эшчәнлеге түбәндәгеләрне үз эченә ала: юл хәрәкәтендә катнашучыларның эшчәнлеген (юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләрен үтәү) контрольдә тоту; тимер юл аркылы чыгу урыннарын hәм юлларны, ясалма корылмаларны карап тотуны hәм линиягә чыгучы транспортның төзеклеген контролльдә тоту.

Проектның төп максаты булып хокукый, оештыру, мәгълүмати hәм техник тәэмин итүне камилләштерү юлы белән, контроль-күзәтчелек эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру хисабына аварияләрне киметү тора.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә ведомствоара компетенциягә ия контролль-күзәтчелек органнарының нәтижәле хезмәттәшлеге системасын булдыру.

Юл-транспорт hәлакәтләре концентрациясе участокларын бетерүгә hәм юл шартларын яхшыртуга юнәлдерелгән Программаның беренче этабы чаралары шулай ук юл-транспорт hәлакәтләре концентрациясе участокларында hәм башка потенциаль куркыныч участокларда юл эшләрен башкарганда алга таба да үсеш алды, автомобиль юлларында куркынычсыз транспорт развязкасын урнаштыру каралган. Юл-транспорт hәлакәтләрен ачыклауның hәм зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтүнен мәгълүмати системасын алга таба үстерү, шулай ук госпитальгә кадәрге этапта медицина ярдәме күрсәтү системасын үстерү күздә тотыла;

- гамәлдәге законнарга, башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр hәм естәмәләр керту, юл хәрәкәтен оештыру өлкәсендә кагыйдәләр, стандартлар, техник нормалар hәм башка норматив документлар эшләү, машина йөртүчеләргә транспорт чаралары белән идарә итү хокуку алу hәм укыту; пассажирлар йөрткәндә hәм йөк ташыганда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, транспорт hәм юл хужалығы объектларын, продукциясен hәм хезмәтләрен мәжбүри сертификацияләү; юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүгә бәйле эшчәнлекне лицензияләү;

- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуны теркәү оператив-техник чараларны, машина йөртүчеләрне өзөрләү hәм аларның торышын, транспорт чараларын эксплуатацияләү, юллар төзү hәм эксплуатацияләүне диагностикалау приборларын hәм чараларын эшләү hәм керту.

Юлларның hәм юл корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен куркыныч, зур габаритлы hәм авыр йөкләр ташуны контролльдә тоту буенча нәтижәле чаралар

системасын эшләргә һәм юл чөлтәрен үлчәү контроле пунктлары белән тәэммин итәргә кирәк.

Бу өлкәдә тизйөрешле хәрәкәт режимнарына, машина йөртүчеләрнең һәм пассажирларның куркынычсызлык каешларын һәм мотошлемнарны куллануга контролне көчәйтү, исерек яисә наркотиктан исергән хәлдә машина йөртүчеләрне ачыклау буенча бурычлар ёстенлекле булып тора.

Тулаем алганда, контроль-кузәтчелек органнарының юл хәрәкәте буенча эшен камилләштерү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- хәрәкәт куркынычсызлыгы өлкәсендә контроль һәм кузәтчелек системасын камилләштерү буенча норматив-хокукий һәм оештыру документларын эшләү һәм раслау;

- ЮХИДИ бердәм мәгълүмати-эзләү системасын керту;

- автотранспорт чарапары хәрәкәтен мониторинглау һәм анализлау системасын оештыру, транспорт хәрәкәте тығыз участокларны, концентрация урыннарын ачыклау;

- кышкы чорда юлларны карап тотуны оештыруны, контрольдә тотуны һәм техник тәэммин итүне камилләштерү;

- дәүләт техник карау станцияләре контролерларын әзерләү һәм яңадан әзерләү программасын эшләү һәм тормышка ашыру;

- социаль мәсьәләләрне хәл итү (ЮХИДИ хезмәткәрләре өчен торак төзү һәм сатып алу, ЮХИДИ ветераннарына матди ярдәм күрсәтү һ. б.)

Хезмәткәрләрнең контроль-кузәтчелек эшчәнлеге нәтижәлелеге аларның техник тәэммин ителеше дәрәҗәсенә бәйле.

5 проект. Фәнни-тикшеренү һәм тәжрибә-конструкторлық эшләре

Программа чарапарын тормышка ашыруның югары нәтижәлелегенә ирешү һәм юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча эш сыйфатын арттыру өчен юл хәрәкәте иминлеге системасының бөтен эшчәнлеге юл хәрәкәтен оештыру түрүнда ин заманча белемнәргә һәм юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү эшен камилләштерү, юл чөлтәрен формалаштыру, транспорт хәрәкәте иминлеге һәм башка белем өлкәләре арасында үзара бәйләнешкә нигезләнергә тиеш.

Юл хәрәкәте иминлеге буенча фәнни тикшеренүләр гамәли булып тора. Алар юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмауда яки аларның санын киметүдә нәтижәле булырга мөмкин, дип санала. Әгәр дә юл-транспорт һәлакәтләре мәһим социаль-икътисадый проблема дип танылмаса, фәнни тикшеренүләрне аклау кыенрак булып иде.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, фәнни тикшеренүләрнең беренче максаты юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмау түгел, ә белем алу. Эмма бу белемнәр юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмауда әһәмиятле булырга мөмкин. Ничек кенә булмасын, шуны ышанып әйтергә була: фәнни тикшеренүләрнең сыйфаты югарырак булган саен, аның каарлар кабул итүгә йогынтысы зуррак.

Бу өлкәдә фәнни-тикшеренү эшләренең нигезе булып, мәсәлән, түбәндәгеләр тора:

- аеруча авыр нәтижәләргә китергән юл-транспорт һәлакәтләренең сәбәпләрен комплекслы тикшерү;

- юл-транспорт һәлакәтләренең торышы һәм проблемалары мониторингы;

- ижтимагый фикер мониторингы;

- юл-транспорт һәлакәтләре күрсәткечләрен дәүләт исәбенә алу системасын камилләштерү буенча методик рекомендацияләр эшләү;

- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозучы машина йөртүчеләрне яңадан әзерләү буенча укыту-программа документациясен эшләү;

- авто/транспорт чарапарын йөртүчеләрен әзерләүче укытучыларның квалификациясен күтәрү буенча уку-укыту планнарын һәм программаларын эшләү;

- автотранспорт чарапарын йөртүчеләрне әзерләүнең инновацион технологияләрен эшләү;

6. ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ХУЖАЛАРЫНЫҢ ГРАЖДАНЛЫҚ ЖАВАПЛЫЛЫГЫН ИМИНИЯТЛӘШТЕРҮ

Зыян күрүчеләр транспорт чараларыннан файдаланганда, аларның тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә китерелгән зыянны каплау хокукларын яклау максатында, күрсәтелгән федераль закон белән транспорт чаралары хужаларының гражданлық жаваплылыгын мәжбүри иминиятләштерүнен (алға таба – мәжбүри иминиятләштерү) хокукый, икътисадый һәм оештыру нигезләре билгеләнә.

Мәжбүри иминиятләштерүнен төп принциплары булып тора:

- күрсәтелгән федераль законда билгеләнгән чикләрдә зыян күрүчеләрнең тормышына, сәламәтлегенә яисә мөлкәтенә китерелгән зыянны каплау гарантиясе;

- транспорт чаралары хужаларының гражданлық жаваплылыгын иминиятләштерүнен гомуми һәм мәжбүри булуы;

- Россия Федерациясе территориясендә күрсәтелгән Федераль закон белән билгеләнгән гражданлық жаваплылыгын иминиятләштерү бурыйын үтәмәгән транспорт чараларын кулланмау, транспорт чаралары хужаларының юл хәрәкәте иминлеген арттыруда икътисадый кызыксынуы.

Транспорт чаралары хужалары элеге Федераль законда билгеләнгән шартларда, тәртиптә һәм аның нигезендә иминиятләүчеләр сыйфатында транспорт чараларыннан файдаланганда башка затларның тормышына, сәламәтлегенә яки мөлкәтенә зыян килү нәтижәсендә килеп чыгарга мөмкин булган гражданлық жаваплылыгын үз хисабына иминиятләштерергә тиеш.

Мәжбүри иминият килешүе төzelә торган шартлар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан чыгарыла торган мәжбүри иминиятләштерү кагыйдәләрендә булган мәжбүри иминият шартнамәсенен типлаштырылган шартларына туры килергә тиеш.

Транспорт чарасы хужасының Россия Федерациясе территориясендә транспорт чарасыннан файдаланганда зыян күрүчеләрнең тормышына, сәламәтлегенә яисә мөлкәтенә зыян килү аркасында барлыкка килгән йәкләмәләр буенча гражданлық жаваплылыгы куркынычы белән бәйле мөлкәт мәнфәгатьләре мәжбүри иминият объекты булып тора.

Транспорт чаралары хужалары тарафыннан мәжбүри иминиятләштерү мәжбүри иминият шартнамәләре тәзу юлы белән гамәлгә ашырыла.

Мәжбүри иминият шартнамәләрендә транспорт чаралары хужаларының гражданлық жаваплылыгы иминиятләштерелгән транспорт чаралары күрсәтелә.

Мәжбүри иминият килешүе буенча транспорт чарасы хужасының, шулай ук транспорт чарасын законлы нигездә файдаланучы башка кешенен граждан жаваплылыгы иминиятләнә.

Мәжбүри иминият шартнамәсе төзегәндә, иминиятче иминиятләүчегә иминият полисы һәм дәүләт үрнәгендәге маxsus билге тапшыра. Мәжбүри иминиятне гамәлгә ашыруны раслаучы документ булып иминият полисы тора.

Зыян күрүчеләр таләбе буенча компенсация түләүләре гамәлгә кую документлары нигезендә һәм 2002 елның 25 апрелендәге 40-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә эшләүче иминиятчеләрнең һөнәри берләшмәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Зыян күрүчеләр һәм иминиятчеләрнең һөнәри берләшмәсе арасындағы компенсация түләүләре уцаеннан мәнәсәбәтләрдә аналогия буенча мәжбүри иминият шартнамәсе буенча файда алушы белән иминиятләштерүче арасында мәнәсәбәтләр өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән кагыйдәләр кулланыла. Тиешле нигезләмәләр Федераль законда башкасы каралмаганга һәм мондый мәнәсәбәтләрнең асылыннан башкасы килеп чыкмаганга кулланыла. Шул ук вакытта күрсәтелгән компенсация түләүләре иминиятче һәм (яки) зыян өчен жаваплы зат тарафыннан китерелгән зыянны өлешчә каплауга тигез суммага кими.

Транспорт чарапары хүҗаларының иминиятләштерү буенча күрсәтелгөн Федераль закон белән билгеләнгән бурычларын үтәүне контролъдә тоту милиция тарафыннан транспорт чарапарын теркәү, Дәүләт техник күзәтүен оештырганда һәм юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне контролъдә тоту өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген тәэммин иту өлкәсендә норматив хокукий актларны теркәгәндә башкарыла. Транспорт чарасын йөртүченең үзе белән мәжбүри иминият полисы булырга һәм аны тикшерү өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә вәкаләтле милиция хезмәткәрләренә тапшырырга тиеш.

Россия Федерациясе территориясендә әлеге Федераль закон белән билгеләнгән гражданлык жаваплылыгын иминиятләү буенча йөкләмәне үтәмәгән транспорт чарапарын файдалану тыела. Күрсәтелгөн транспорт чарапарына карата дәүләт техник каравы һәм теркәве үткәрелми.

7. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘҮ ҺӘМ СОЦИАЛЬ-ИКЪТИСАДЫЙ НӘТИЖӘЛӘРЕ

Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Әжмәкәй авыл җирлеге юлларында аварияләр һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны кимү, юл хәрәкәте иминлеген тәэммин иту белән идарә итү системасын, юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләү буенча дәүләт сәясәтен камилләштерү, транспорт чарапарының конструктив һәм эксплуатацион куркынычсызылыгын арттыру, Әжмәкәй авыл җирлегендә юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерү, юл чeltәрендә имин хәрәкәт шартларын тәэммин иту, юл хәрәкәте иминлеген тәэммин иту өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерү, юл хәрәкәтендә катнашучылар өчен оператив радиоэлемтә булдыру һәм госпитальгә кадәрге этапта юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәту сыйфатын күтәрү көтелә.

Күпчелек очракта алынган нәтижәләргә нинди дә булса дөрес теоретик нигез бирү дә шулай ук авыр. Бигрәк тә оештыру чарапарының юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышы моделенә йогынтысы аз өйрәнелгән. Һәм моның үрнәге булып җәяүлеләр юллары тора. Бу чара нәтжәсендә юл-транспорт һәлакәтләре санындагы нинди дә булса үзгәрешне исбатлау авыр. Хәтта җәяүлеләр юлы саны артса да, бу җәяүлеләрнен барысы да алардан файдаланаачак, ә автомобильчеләр тизлекне алар янында киметәчәк дигән сүз түгел. Мондый чарапар буенча, бәлки, юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышы модельләренең башка үзгәрешләре буенча булган материалларда бушлыклар бар. Шуна күрә китерелгән аңлатмалар шактый дөрес булырга мәмкин, әмма алар мәмкин булган, ләкин документлаштырылмаган аңлатмалар турында гипотезлар гына.

Россия Федерациясе Хөкүмәтененең 1998 ёлның 4 декабрендәге 1441 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе автомобиль юлларының озынлыгы, техник торышы буенча Юл хәрәкәте иминлеге курсәткечләрен дәүләти исәпкә алу кагыйдәләре нигезендә 02.02.2000 һәм 27.08.2015 еллардагы үзгәрешләр һәм ёстәмәләр белән юл-транспорт һәлакәтләренең торышын бәяләү буенча тубәндәге индикаторларның дәүләт исәпкә алынуы гамәлгә ашырыла:

- хәрәкәт составы туктап тору өчен мәйданчыклар, шул исәптән туклану, сәүдә, ашыгыч медицина ярдәме һәм жир катламыннан читтә урнашкан автотранспорт тукталышларының башка урыннарында ял иту һәм кыска вакытлы тукталыш өчен мәйданчыклар саны;
- тротуарлар һәм каты өслекле җәяүлеләр юллары озынлыгы;
- автобус тукталышлары саны;
- бер дәрәжәдә totashu һәм киселешу урыннары саны (гади жиһазландырылмаган totashu һәм киселешләр, өлешчә каналларга бүленгән totashu һәм икенче дәрәжәле юлда юнәлдерелгән утраулар белән киселешләр, тулысынча каналларга бүленгән

киселешләр һәм ике юлда да юнәлдерелгән утраулар белән тоташулар, божралы киселешләр);

- төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре таләпләренә туры китереп урнаштырылган каты өслекле (капиталь, җиңеләйтелгән һәм күчеш) төп юлга чыгу һәм көрү урыннары саны;

- барлык типтагы күчмә-тизлек полосалары, шул исәптән чөйсыман, параллель, булену полосасы белән параллель, параллель булмаган яки кәкре сыйыклы полосалар саны;

- кытыршы өслекле юл катламнарының озынлыгы (макро- һәм микрокытыршылыкны тәэммин итүче сайланган гранулометрик состав белән юл катламының беренче өслеген эшкәрту);

- ныгытылган юл читләре (сул һәм уң як), шул исәптән асфальтобетон, цемент-бетон, таш материаллар белән, үләннәр чәчеп ныгытылган юл читләренең озынлыгы;

- барьер һәм парапет тибындагы коймалар озынлыгы (төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре нигезендә беренче төркем коймалары);

- сигнал баганалары саны;

- ясалма корылмаларда һәм бордюр ташларында отбойлы брусының югары тәгәрмәче озынлыгы;

- горизонталь (юл өслегенә тәшерелә торган линияләр, язулар, уклар һәм башка билгеләмәләр) һәм вертикаль (куперләр, юлуткәргечләр, парапетлар, киртәләр, бордюрлар һәм башка юл корылмалары һәм юл элементларына тәшерелә торган линияләр һәм билгеләмәләр) булу;

- расланган дислокация нигезендә юл билгеләре һәм күрсәткечләр саны;

- стационар яктырту җайланмалары саны;

- төрле дәрәҗәләрдә җәяүлеләр кичүе саны;

- тимер юллар һәм хисап бирүче оешма балансында булган автомобиль юллары кисешкән урыннарда төрле дәрәҗәдә транспорт развязкалары саны;

- машина йәртүчеләрне әзерләү сыйфаты һәм башка юл хәрәкәтендә катнашучыларның юлларда үз-үзләрен тотышы культурасы;

- отвод полосасында һәм юл буе полосасында сервис объектлары саны (автозаправка станцияләре, мотельләр, кемпинглар, техник хезмәт күрсәтү станцияләре, башка сервис объектлары);

- Россия Федерациясе автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләрен исәпкә алу һәм анализлау кагыйдәләре нигезендә ачыкланган юл-транспорт һәлакәтләре концентрациясе участоклары саны;

- юл-транспорт һәлакәтләре концентрациясе участокларын бетерү өчен юл эшләре башкарылган участоклар саны;

- юридик һәм физик затларның булган трамвай һәм троллейбуслар саны;

- юлларның сыйфаты һәм аларның кулланучылар шартларына туры килүе.

Юл-транспорт һәлакәтләренең гомумиләштерелгән индикатив күрсәткечләре сыйфатында кабул ителә:

- 1 кв.м. мәйданда гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы, километрлarda;

- асфальт-бетон өслекле юлларның гомуми файдаланудагы юлларның гомуми озынлыгына нисбәте; %ларда;

- асфальт-бетон өслекле юллар белән гомуми файдаланудагы юллар чөлтәренә кадәр элемтәсе булмаган торак пунктларның чагыштырма зурлыгы, процентларда,

- авыл хужалыгы предприятиеләренең үзәк утарлары;

- калган торак пунктлар.

Әлеге программаны тормышка ашыру нәтижәсендә көтөлә:

- районда юллардагы аварияләрне киметү һәм ел саен юл-транспорт һәлакәтләренең индикатив күрсәткечләрен киметү, бу, һичшикsez, юл-транспорт һәлакәтләренең гомуми саны картинасында чагылыш табачак:

- юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә жәрәхәт алучылар һәм һәлак булучылар саны, нәтижәләрнең авырлыгы;

- юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе системасын һәм юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү;
- транспорт чараларының конструктив һәм эксплуатацион иминлеген арттыру;
- шәһәрдә юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерү;
- юлларда имин хәрәкәт шартларын тәэммин итү;
- юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерү;
- хәрәкәттә катнашучылар өчен оператив радиоэлемтә системасын булдыру һәм юлтранспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә госпитальгә кадәрге этапта ярдәм күрсәту сыйфатын күтәрү

Башка чыганаклар: банкларның максатчан кредитлары, программаны тормышка ашыруда катнашучыларның взнослары, фондлар һәм ижтимагый оешмалар акчалары, эшмәкәрлек структуралары чаралары, иганәче чаралары һ.б.

2025-2027 елларга Әжмәкәй авыл җирлеге буенча юл хәрәкәте иминлеген арттыру
ПРОГРАММАСЫ

№ п/п	Объектларның исеме	Егәрлек	Финанслау чығанаклары			Искәрмә	
			Жирле бюджет, мәң сумда				
			2025	2026	2027		
1	Бистә ә эчендәге юлларны төзү, ремонтлау һәм реконструкцияләү:	-	220	250	250	ЖБ	
1.1	Урман урамы, Яңа поселогы	-	70	-	-	ЖБ	
1.2	Тынычлық урамы, Әжмәкәй авылы		80			ЖБ	
1.3	Абрикос урамы, Әжмәкәй авылы		70			ЖБ	
2.	Жирлекнең торак пунктларында тұкталыш павильоннары үрнаштыру	-	100	100	100	ЖБ	
3	Жирлектәге гомуми белем бириү учреждениеләре каршындағы балалар автомобиль мәйданчыклары:	-	-	-	-	-	
4	«Ясалма тигезсезлек» үрнаштыру:	-	105	100	100	ЖБ	
4.1	Н.Зиатдинов урамы, Яңа поселогы	-	35	-	-	ЖБ	
4.2	Тынычлық урамы, Әжмәкәй авылы	-	35	-	-	ЖБ	
4.3	Жинү урамы, Әжмәкәй авылы	-	35	-	-	ЖБ	
5.	Юлларның машиналар йөргөнде разметка: сатып алу буяу өчен	-	-	50	50	ЖБ	
6.	Авыл жирлекендә юл билгеләре кую	-	75	-	-	ЖБ	
6.1	Н.Зиатдинов урамы, Яңа поселогы		25			ЖБ	
6.2	Тынычлық урамы, Әжмәкәй авылы		25			ЖБ	
6.3	Жинү урамы, Әжмәкәй авылы		25			ЖБ	
7.	Металл барьер киртәләр үрнаштыру	-	-	-	-	-	
	Итого		500	500	500		